

HAFTALIK GELİŞMELER (15 -21 Ağustos 2026)

TÜRKİYE

- "Türkiye Yapay Zekâ Eylem Planı (2026-2030)" konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi, Resmi Gazete'de yayımlandı. Genelgede, bu çerçevede **Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının koordinasyonunda kamu, özel sektör, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının iş birliğiyle hazırlanan "Türkiye Yapay Zekâ Eylem Planı'nın (2026-2030)" insan odaklılık, güvenilirlik, etik sorumluluk, dijital egemenlik ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda tüm paydaşların eş güdüm içinde hareket etmesini öngördüğü** bildirildi.
- Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, Türkiye'nin, yapay zekâ alanında öncü ülkelerden olacağını belirterek, **"Kendi değerleriyle yapay zekâ teknolojileri geliştiren, güvenilir ürün ve hizmetler üreten, sanayiden sağlığa, eğitimden kamu hizmetlerine kadar stratejik alanlarda yapay zekâ çözümlerini ölçeklendiren bir Türkiye inşa edeceğiz."** ifadesini kullandı. Türkiye Yapay Zekâ Eylem Planı'na (2026-2030) erişmek için [tıklayınız](#).
- Ticaret Bakanı Ömer Bolat, **1 Ekim itibarıyla döviz dönüşüm priminin iki katına çıkarılacağını** açıkladı.
- TÜİK'in yayımladığı "Dönemsel İşgücü İstatistikleri, II. Çeyrek: Nisan-Haziran, 2026" bültenine göre; **mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %7,9 seviyesinde gerçekleşirken mevsim etkisinden arındırılmış istihdam oranı %48,5 oldu.** 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki çeyreğe göre 1,0 puanlık azalış ile %13,9 oldu. Bu yaş grubunda işsizlik oranı; erkeklerde %11,0, kadınlarda ise %19,3 olarak tahmin edildi. Bültenin tamamına erişmek için [tıklayınız](#).
- TÜİK'in yayımladığı "Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi, Temmuz 2026" bültenine göre Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi (YD-ÜFE) Temmuz ayında bir önceki aya göre %2,51 artış, bir önceki yılın Aralık ayına göre %20,80 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre %29,67 artış ve on iki aylık ortalamalara göre %31,99 artış gösterdi. **İmalat Sanayi YD-ÜFE yıllık değişimi %29,50 olurken Makine Sektöründe bu oran %20,98 olarak gerçekleşti.** Bültenin tamamına erişmek için [tıklayınız](#).
- **Tüketici güven endeksi, Ağustos ayında bir önceki aya göre %1 artarak 89,8'den 90,8'e yükseldi.** TÜİK ve TCMB iş birliğiyle hazırlanan verilere göre güven artış gösterse de endeksin 100'ün altında kalması, tüketicilerin hâlâ kötümser olduğunu gösteriyor.
- **2023'te getirilen altın ithalat kotasının mücevher sektöründeki etkileri derinleşirken, yılın ilk 7 ayında altın ithalatı %33,2 azalarak 48,1 tona, mücevher ihracatı ise %27 düşüşle 3,7 milyar dolara geriledi;** sektörde işletme kapanışları ve istihdam kayıpları sürerken, iç talebin zayıflamasıyla Türkiye'de altının uluslararası piyasanın altında fiyatlanması son dönemde külçe altın ve gümüş ihracatını artırsa da sektör temsilcileri bu artışın mücevher sektöründe gerçek bir toparlanmaya işaret etmediğini belirtiyor.

DÜNYA

- **Küresel ticaretin kritik geçiş noktalarında savaş, kuraklık ve jeopolitik risklerin aynı dönemde yoğunlaşması, deniz taşımacılığı maliyetlerini hızla artırıyor.** Orta Doğu'daki savaş Kızıldeniz ve Hürmüz rotalarını zorlarken, kuraklık Panama Kanalı ile Avrupa'nın önemli taşımacılık arterlerinden Ren Nehri'nde kapasiteyi sınırlıyor; Karadeniz'deki riskler de tedarik zincirleri üzerindeki baskıyı artırıyor. Panama Kanalı'nda düşük su seviyeleri nedeniyle geçiş sırası için yapılan açık artırmalarda ücretler bazı kategorilerde 1,1 milyon, Neopanamax gemilerinde yaklaşık 2,5 milyon dolara ulaşırken, Ren Nehri'ndeki düşük su seviyeleri özellikle Almanya'nın kimya, enerji, çelik ve tarım sektörlerinde lojistik maliyetlerini ve üretim aksamalarını artırıyor. Kritik rotalardaki sıkışıklığın devam etmesi halinde yükselen navlun maliyetlerinin ithal ürünlerden enerji ve sanayi girdilerine kadar geniş bir alanda fiyatlara yansyarak tüketici enflasyonu üzerinde baskı oluşturmaya bekleniyor.

- **ABD-İran savaşının Orta Doğu'daki petrol arzına yönelik riskleri artırmasıyla Brent petrol 93,82 dolara, WTI ise 86,78 dolara yükselirken, son beş işlem gününde fiyatlar sırasıyla %7 ve %8'in üzerinde arttı.** Hürmüz Boğazı'ndaki tanker trafiğinin savaş öncesine kıyasla ciddi biçimde azalması, bölgedeki büyük üreticilerin sevkiyatlarında aksama yaşanabileceği endişesi ve ABD'nin İran'a destek veren ülkelere yönelik ekonomik yaptırım tehditleri petrol fiyatları üzerindeki yukarı yönlü baskıyı güçlendiriyor.

AVRUPA BİRLİĞİ (AB)

- **AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Kaja Kallas, Rusya'ya karşı savaşın başlangıcından bu yana en geniş yaptırım listesini hazırladıklarını ve bu listenin sonbaharda duyurulacağını ilan etti.** Reuters'a konuşan kaynaklara göre; hazırlanan liste 1.600 Rus kişi ve kuruluşu kapsıyor. **Yeni yaptırımlar özellikle Rusya'nın askerî-sanayi kompleksiyle bağlantılı kişi ve şirketlere odaklı olacak ve yaptırımlar mal varlığı dondurma, seyahat yasağı ve işlem yasağı gibi tedbirlerden oluşacak.**
- **Euro Bölgesi sanayisinde de ivmelenme var.** Ağustos'ta Euro Bölgesi bileşik PMI **52,1**, imalat PMI ise **52,8 ile 54 ayın zirvesine** çıktı. Yeni siparişlerde üç yılı aşkın sürenin en hızlı artışı görülürken, **ihracat siparişleri 2022'den bu yana ilk kez artış gösterdi.** Bu gelişme Avrupa makine sanayisinin dış talep görünümü açısından özellikle dikkat çekici.
- **Euro Bölgesi'nde Temmuz'da yıllık enflasyon %2,9'a çıktı (Haziran'da %2,8 idi).** Enflasyon, Temmuz'da aylık bazda ise %0,2 oldu. **Geçen yılın Temmuz ayında Euro Bölgesi'nde yıllık enflasyon %2 seviyesinde bulunuyordu.** Temmuz ayında enerji ürünlerinde yıllık enflasyon %10,3, hizmetlerde %3,3, gıda, alkol ve tütün ürünlerinde %1,2, enerji dışı sanayi ürünlerinde %0,9 olarak gerçekleşti. AB'de ise hazırda %2,9 olan yıllık enflasyon temmuzda %3'e yükseldi. AB'de aylık enflasyon %0,2 seviyesinde gerçekleşti. Enflasyon, temmuzda geçen yılın aynı ayına göre Almanya'da %2,8, Fransa'da %2,4, İtalya'da %2,9 ve İspanya'da %3,9 olarak hesaplandı. **En düşük yıllık oranlar İsveç (%0,3), Çekya (%1,3) ile Danimarka ve Macaristan'da (her ikisi de %1,6)** kaydedildi. En yüksek yıllık oranlar ise Romanya (%8,2), Litvanya (%5,4) ile Kıbrıs ve Bulgaristan'da (her ikisi de %4,4) görüldü.

ALMANYA

- **Almanya imalatında belirgin toparlanma sinyali geldi.** Ağustos öncü verilerine göre; Almanya imalat PMI'ı **54,1'e yükselerek son 51 ayın en yüksek seviyesine** çıktı. Bileşik PMI ise 51,0 ile büyüme bölgesinde kaldı. Hizmetler 48,5'e gerilerken büyümenin esas olarak sanayiden gelmesi, özellikle makine sektörü açısından olumlu bir sinyal.
- **Almanya'nın ihracatı 2026'nın ilk yarısında yeniden artış gösterdi.** Destatis'in 20 Ağustos'ta açıkladığı verilere göre Almanya'nın Ocak–Haziran ihracatı yıllık **%3,9 artarak 817,8 milyar euroya** ulaştı. Böylece zayıf dış talebin Alman sanayisi üzerindeki baskısında kısmi bir iyileşme görülüyor.
- **Alman sanayisinin sipariş stoku yükseldi.** Haziran ayında imalat sanayisinin reel sipariş stoku önceki aya göre **%0,8 arttı.** Daha önce açıklanan Haziran yeni siparişleri de aylık **%3,1 yükselmişti.** Sipariş akışı ile mevcut iş stokunun birlikte artması, önümüzdeki aylarda üretimi destekleyebilecek bir gelişme olarak değerlendirilebilir. **Buna karşılık maliyet baskısı yeniden güçleniyor.** Almanya'da sanayi ürünleri üretici fiyatları Temmuz 2026'da yıllık **%3,0 arttı.** Tüketici enflasyonu da Temmuz'da **%2,8** seviyesinde gerçekleşti. Sanayide talep görünümündeki toparlanmaya rağmen maliyet/enflasyon cephesinin şirketler açısından risk oluşturmaya devam ettiği görülüyor.

- **VDMA İcra Direktörü Thilo Brodtmann**, yaptığı açıklamada “Almanya ve Avrupa’da ciddi sağlık ve ekonomik sonuçlar doğuran uzun süreli sıcak hava dalgası, en ileri teknolojiler kullanılarak iklim koruma çalışmalarının aktif bir şekilde ilerletilmesinin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha gözler önüne seriyor. İklim hedeflerinin gevşetilmesi veya ertelenmesine dair yürütülen tartışmalar yanlış bir yöne gidiyor: Daha az iklim koruma önlemine değil, daha iyi önlemlere ihtiyacımız var.” dedi. Açıklamasında ayrıca şunları ifade etti: **"Makine ve tesis mühendisliği sektörü, iklim koruması ve iklim etkilerinin azaltılması için gerekli birçok teknolojiyi zaten sağlıyor. Burada orta ölçekli sanayi şirketleri için küresel büyüme fırsatları görüyoruz. Sonuçta, makine ve tesis mühendisliği sektöründen gelen teknolojiler, küresel sera gazı emisyonlarını %86'ya kadar azaltabilir."**
- VDMA tarafından yapılan ekonomik değerlendirmeye göre; **Almanya makine ve ekipman imalat sanayisinin ihracatı, jeopolitik gerilimler, ABD’nin tarife politikası ve Çin’deki zayıf talebin etkisiyle 2026’nın ilk yarısında nominal olarak %0,8, fiyat etkisinden arındırılmış olarak %2,5 gerileyerek 99,3 milyar euro oldu; buna karşılık Haziran ayında kaydedilen %6,8’lik güçlü artış, ilk yarıdaki düşüşü sınırladı.**

Almanya’nın en büyük makine ihracat pazarı ABD’ye satışlar %0,5 artarken, Çin’e ihracat %13,8 geriledi; toplam ihracatın %45,9’unu oluşturan AB’ye ihracat ise %1,3 artışla görece dirençli seyretti. AB içinde Fransa ve Hollanda’ya ihracat sırasıyla %3,6 ve %5,1 artarken, İtalya’da %0,5 düşüş kaydedildi. Yılın ikinci yarısında Körfez bölgesindeki çatışmalar, ABD’nin çelik ve alüminyum türevlerine yönelik tarifeleri, Çin’de süren talep zayıflığı ve Euro Bölgesi’nden gelen düşük siparişlerin Alman makine ihracatı üzerindeki baskıyı sürdürmesi beklenirken, **VDMA ihracat pazarlarının çeşitlendirilmesi için yeni serbest ticaret anlaşmalarına ve daha etkin işleyen bir AB Tek Pazarı’na ihtiyaç olduğunu vurguladı.**

ABD

- **ABD’de sanayi üretimi Temmuz’da aylık %0,2 ile beklentilerin (%0,3) altında arttı (Haziran: %0,3). İmalat sanayi üretimi de %0,2 artış gösterdi. Kapasite kullanım oranı sınırlı artışla %76,3 seviyesinde gerçekleşirken, bu oran, uzun vadeli (1972- 2025) ortalamasının 3,1 puan altında kaldı. Tüketim malları üretimi azalırken, teknoloji yatırımlarıyla bağlantılı sektörler üretimi desteklemeye devam etti.**
- **ABD–Kanada ticaret gerilimi yeniden yükseldi:** ABD’nin yaklaşık **20 milyar dolarlık Kanada ürününe %50 tarife** uygulama planı bu hafta iki ülke arasındaki ticaret görüşmelerinin merkezine yerleşti. Açıklanan ürün grupları doğrudan genel makine sektörüne odaklanmasa da Kuzey Amerika tedarik zincirleri ve USMCA’nın geleceğine ilişkin belirsizliği artırması nedeniyle sanayi açısından önem arz ediyor.
- **Google, ABD ile Çin arasındaki teknoloji rekabetinin tedarik zincirlerinde yarattığı dönüşümü hızlandırıyor.** Şirketin gelecek yıldan itibaren Pixel, Pixel Watch ve Pixel Buds üretimini Vietnam ve Hindistan’a kaydırması planlanıyor. Plan hayata geçtiğinde Google, Samsung Electronics’in ardından akıllı telefon üretimini Çin’den tamamen çıkaran ikinci büyük küresel marka olacak.

DİĞER ÜLKELER

- **Hindistan’dan 1,2 milyar dolarlık üretim teşviki:** Hindistan, ileri inşaat ve altyapı ekipmanlarının yerli üretimini desteklemek için **1,2 milyar dolarlık teşvik programını** onaylamaya hazırlanıyor. Programın yedi yılda yaklaşık **1,8 milyar dolarlık yeni yatırım** çekmesi hedefleniyor. Tünel açma makineleri, yüksek bina asansörleri ve yangınla mücadele ekipmanları öncelikli ürünler arasında. Programın önemli amaçlarından biri **Çin’den makine ithalatına bağımlılığı azaltmak ve yerlilik oranını artırmak.**
- **Hindistan – imalat büyümeye devam ediyor ancak hız kaybediyor:** 21 Ağustos öncü PMI verilerinde Hindistan **imalat PMI’ı 53,5’ten 52,9’a geriledi ve üçüncü ay üst üste düşüş** gösterdi. Buna rağmen

50'nin üzerinde kalması imalat sektörünün büyümeyi sürdürdüğünü gösteriyor. Hindistan'ın aynı hafta yeni makine üretim teşvikleri hazırlaması, ülkenin orta vadede üretim kapasitesini büyütme politikasının sürdüğünü gösteriyor.

- **Çin'in sanayi üretimindeki büyüme yavaşladı:** Çin'in sanayi üretimi Temmuz'da yıllık **%4,5 arttı**; Haziran'daki **%5,3'lük** artışa göre yavaşlama yaşandı.
- **Türkiye, Suriye'de petrol ve doğal gaz aramaya hazır.** Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar **19 Ağustos'ta**, Türkiye'nin Suriye hükümetiyle petrol ve doğal gaz arama faaliyetlerinde iş birliğine hazır olduğunu açıkladı. Böyle bir iş birliğinin hayata geçmesi halinde **sondaj makineleri, pompalar, kompresörler, vanalar, boru hatları ve enerji ekipmanları** açısından talep yaratması söz konusu olabilir.
- **Türkiye–Suriye: Fosfat ve madencilikte kapsamlı yatırım iş birliği:** Türkiye ile Suriye arasında Şam'da **“Fosfat Alanında Mutabakat Zaptı”** imzalandı. MTA/MTA IC ile Suriye Jeoloji ve Maden Kaynakları Genel Müdürlüğü arasındaki anlaşmayla fosfat kaynaklarının değerlendirilmesi ve iki ülke arasındaki madencilik iş birliğinin geliştirilmesi hedefleniyor. Bakan Alparslan Bayraktar, sonraki aşamada ticari anlaşmaya dönüştürülmesi planlanan projenin;
 - fosfat sahalarının geliştirilmesi ve üretimi,
 - **endüstriyel tesis kurulması,**
 - fosfatın limana taşınması için **demiryolu inşası,**
 - jeolojik araştırma ve maden arama/geliştirme faaliyetlerini kapsamasının hedeflendiğini açıkladı. Ayrıca Türkiye'nin Suriye'de **boru hatları, elektrik iletim hatları, depolar ve tankların yapımı** gibi altyapı projelerinde daha fazla Türk şirketinin yer almasını istediğini belirtti.
- **Irak–Suriye arasında dev petrol boru hattı projesi gündemde.** Reuters'ın **17 Ağustos** tarihli haberine göre Irak, petrolünü Suriye üzerinden Akdeniz'e taşıyacak **en az 15 milyar dolar maliyetli yeni bir boru hattı** üzerinde çalışıyor. Mevcut Kerkük–Baniyas hattının rehabilitasyon için fazla eski ve hasarlı olduğu, bu nedenle yeni altyapının planlandığı belirtiliyor. Projenin potansiyel kapasitesi **günde yaklaşık 2 milyon varil** olarak değerlendiriliyor. Teknik ve finansal fizibilite çalışmaları devam ediyor.
- **Rusya Başbakan Yardımcısı Aleksandr Novak**, başkent Moskova'da Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in başkanlığında düzenlenen ekonomi toplantısında **Rusya'nın dış ticaretini dost ülkelere yönlendirerek yeniden şekillendirdiğini** belirten Novak, "Geçen yılın sonuçları ve bu yılın ilk yarısı itibarıyla **söz konusu ülkelerin Rusya'nın dış ticaret hacmindeki payı %84'e ulaştı**" dedi. Novak, dış ticarette **ulusal para birimleriyle yapılan ödemelerin payının da artmaya devam ettiğini dile getirerek, söz konusu oranın %89'a çıktığını, rubleyle yapılan ödemelerin payının ise %56'ya yükseldiğini söyledi.** Rus ekonomisinin, mevcut koşullarda **sürdürülebilir büyüme modeline geçmesinin temel hedef olduğunu vurgulayan** Novak, hazırlanan **yapısal değişim planının**, yatırımlar, iş gücü piyasası, gelir ve tüketim, teknolojik gelişme, dış ticaret ve ekonominin kayıt altına alınması gibi alanlarda dönüşümü öngördüğünü ifade etti.
- Bakanlar Kurulu'ndan yapılan açıklamaya göre, **Mısır'da kurulan şirket sayısı 2026'nın ilk altı ayında bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %20 oranında artış gösterdi.** İşletmelerin yarısı Nil Deltası'ndaki valiliklerde kuruldu. Mısır Yatırım ve Dış Ticaret Bakanı Mohamed Farid, söz konusu faaliyetin ağırlıklı olarak geleneksel iş merkezlerinin dışında gerçekleştiğini, böylece **yeni istihdam alanları yaratıldığını ve özel sektörün ekonomik kalkınmadaki rolünün güçlendirildiğini** belirtti.
- Hürmüz Boğazı üzerinden yapılan petrol ihracatındaki aksamaların devlet gelirlerini keskin bir şekilde düşürmesinin ardından, **Irak'ın bütçe açığı iki ay içinde üç katından fazla arttı.** Irak'ın milli gelirinin

büyük kısmını oluşturan petrol gelirleri, 2026 yılının ilk yarısında yaklaşık 28 trilyon Irak Dinari seviyesindeydi.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

- Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Raporu 2026, 2030 hedeflerine beş yıldan az süre kalırken küresel ilerlemenin yetersiz kaldığını ortaya koydu. 200'den fazla ülke ve bölgeden gelen verilere göre, izlenebilen 139 hedefin yalnızca %36'sında hedefe doğru veya orta düzeyde ilerleme sağlanırken, %49'unda gelişme yavaş kaldı, %15'inde ise 2015 seviyelerinin gerisine düştü.

2025'te küresel sıcaklıklar sanayi öncesi seviyelerin 1,43°C üzerine çıktı ve sera gazı emisyonları yeniden rekor seviyeye ulaştı; şiddetli çatışmalar son on yılların en yüksek seviyesine yükselirken 118 milyon kişi zorla yerinden edildi ve resmî kalkınma yardımları %23 azaldı. **BM, mevcut gidişatın tersine çevrilmesi için yıllık 4 trilyon dolarlık SDG finansman açığının kapatılması, yenilenebilir enerji dönüşümünün hızlandırılması, toplumsal cinsiyet eşitliğinin güçlendirilmesi ve uluslararası iş birliğinin artırılması gerektiğini vurguluyor.**

- Uluslararası bilim insanlarının oluşturduğu World Weather Attribution (WWA) bünyesinde İsviçre, İsveç, ABD, İrlanda ve İngiltere'den uzmanlar, iklim değişikliğinin artan deniz yüzeyi sıcaklıklarına etkisini analiz etti. Analize göre, **yaz döneminde İrlanda'dan Akdeniz'e kadar uzanan bir bölgede deniz sıcak hava dalgaları gözlemlendi ve bazı bölgelerde deniz yüzeyi sıcaklıkları ortalamanın 6 derece üzerine kadar çıktı.**
- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün 2026 Yılı Temmuz Ayı Alansal Yağış Raporu'ndan derlenen bilgilere göre, Türkiye genelinde Temmuz ayında metrekareye ortalama 18,4 kilogram yağış düştü. Temmuz ayı yağış normali metrekareye 15,6 kilogram, geçen yılın aynı döneminde ise metrekareye 9,6 kilogram olarak kayıtlara geçti. Buna göre, Temmuz yağışları normaline göre %18, geçen yılın aynı ayına göre ise %92 arttı.

Kaynakça

www.bloomberght.com; www.ntv.com.tr; www.ekonomim.com; www.unstats.un.org; www.vdma.eu ;
<https://ec.europa.eu/eurostat> ; www.agbi.com; www.reuters.com; www.destatis.de; www.aa.com.tr